

Nu får det vara nog

Varför skall regeringen Carlsson sitta kvar? Den är ansvarig för en ekonomisk politik som håller på att föra Sverige in i den värsta bytesbalanskrisen under efterkrigstiden. Den uttalar själv i sin finansplan att den nuvarande politiken kommer att leda rakt in i en ekonomisk kris. Den anvisar i denna finansplan inte någon politik som kan avvärja denna utveckling. I brist på egna idéer om vad som skall göras sätter den sitt hopp till att i överläggningar med oppositionen och arbetsmarknadens parter finna på vad som bör göras. Så regeras Sverige våren 1990.

Likt de gamla regimerna i Östeuropa söker regeringen genom rundabordssamtal pröva möjligheten att regera vidare med hjälp av andras legitimitet. Svensk socialdemokrati åtnjuter förvisso ett stort förtroende som politisk rörelse, annars hade partiet inte varit det största enskilda partiet i riksdagen, men i sakfrågorna har den socialdemokratiska politiken förlorat sin legitimitet bland väljarna under 1980-talet.

En överväldigande majoritet av svenskarna vill ha ett sänkt skattetryck och färre bidrag. Löntagarfonder och nya steg mot fondsocialism är ett så naket uttryck för socialistiskt maktbegär att de aldrig skulle klara en folkomröstning, vare sig i Östeuropa eller i Sverige. I kärnkraftsfrågan går socialdemokratin i takt med en radikal minoritetsopinion inom partiet men inte med den majoritet av svenska folket som är emot en avveckling till 2010. I köerna till sjukvård och barnomsorg stiger ilskan mot renläriga socialister som Lindqvist, Hofring och Carlsson. Framför TV-apparaterna stiger förvåningen över att den socialistiska niten sätter kampen

för enhetliga etermedia före frihet och mångfald i en tid då socialistiska murar bokstavligen rivs. Kanske var det i glädjen över att möta en åsiktsfrände som Sten Andersson förtjust hävdade att Sovjetunionens premiärminister var en god socialdemokrat.

Den egna politiken — skattehöjningarna, kollektivisering av ägandet och den monopoliserade välfärden — står i strid med väljarna och verklighetens krav. Med en politik för sänkta skatter, personligt ägande och marknadsstyrning i stället för planhushållning av välfärden skulle socialdemokratin inleda en utveckling där den gör sig själv obsolet. Därför förmår regeringen inte att presentera en egen politik för att möta lönekostnadsutvecklingen och det växande underskottet i bytesbalansen. Rundabordssamtalen syftar i första hand till att finna åtgärder inom ramen för fortsatt socialdemokratisk maktutövning som kan vinna andras legitimitet, inte till att formulera en ny politik ur krisen.

Det är emellertid inte åtgärder inom ramen för dagens skattetryck som behövs utan en sänkning av det. Det är inte bristen på "brukarmedverkan" som lett till köer inom sjukvård och barnomsorg utan plansystemens förnekande av det enskilda initiativet och det enskilda ansvaret. Det är inte bristen på kollektivt sparande och "nationellt kapital" som driver svenska företag att förlägga forskning och nya investeringar utomlands utan en förvirrad energipolitik, en osäker Europa-politik och en dåligt men dyrt fungerande offentlig sektor.

Det är skattehöjningar lika stora som den ekonomiska tillväxten sedan 1982 som drivit på lönekostnadsutveckling och

inflation, inte följsamhetsklausuler som i sig är av ondo. Det är en monopoliserad och stelbent offentlig arbetsmarknad som hållit nere de offentliganställdas löner och kvävt deras handlingsfrihet och motivation, inte svenska folkets efterfrågan på deras insatser. Det är inte bristen på möjligheter till barnomsorg som skapar köer utan den offentliga sektorns missbruk av mänskliga och ekonomiska resurser. Sveriges "köföräldrar" betalar med världens högsta skatter världens dyraste barnomsorg utan att få den.

Sverige är i dag ett land där socialdemokratins politiska framgångar blivit till nationella misslyckanden. Högskattepolitiken, bostadspolitikerna, U-68, löntagarfonderna, sjukförsäkringssystemet och ATF, den monopoliserade sjukvården och barnomsorgen är exempel på socialdemokratins politiska segrar som ingen i dag kan hävda varit vinster för landet. I stället har socialdemokratins politiska bakslag satt gränser för socialismen och gett förutsättningar för ett internationellt sett unikt framgångsrikt näringsliv. I takt med att de socialiserade sektorerna kräver en allt större del av samhällsekonomin för att fungera minskar utrymmet för marknadsekonomin och för de framgångsrika delarna av vårt samhälle. Vi hade bättre råd med socialistisk misshushållning när den omfattade en mindre del av vårt samhälle. Nu växer Sveriges problem i takt med den offentliga sektorn.

Sker ingen förändring kommer Sverige att fortsätta att steg för steg tappa sin position som välfärds- och industrination. De senaste 20 åren har Sverige haft den lägsta tillväxten bland västvärldens industriländer. Denna trend blir allt tydligare. 1989, 1990 och 1991 är år som har gett

eller kommer att ge en internationellt uppseendeväckande låg tillväxt samtidigt som skatterna stigit och stiger för att finansiera växande kostnader. Därför kommer vi att få växande problem på den svenska arbetsmarknaden. Den fundamentala drivkraften för den svenska bytesbalansens underskott, den offentliga sektorns ineffektivitetsproblem, kommer att bestå.

Det finns inget annat motiv för fortsatt statlig kontroll över människornas välfärd än den socialdemokratiska strävan att använda den politiska makten till att prägla människors personliga liv med den politiska maktens värderingar. Det är ett missbruk av politisk makt som måste få ett slut. Det måste vara nog med köer och misshushållning av skattebetalarnas pengar.

Därför bör varje tillfälle till nyval tas. Oavsett dagens parlamentariska situation finns det ett politiskt alternativ som kan ta över och som motiverar nyval. Det politiska livets taktiska spekulationer får inte dölja att ett val handlar om vilken politik som skall ges väljarnas stöd. Det handlar inte om partiernas befintliga storlek utan om vilken storlek de skall få. Tillsammans med folkpartiet utgör moderaterna en bas för en ny politik som är lika bred som socialdemokraternas bas för den gamla politiken. Väljarna kan ge sitt stöd till en ny politik och en ny regering, även om denna liksom den nuvarande skulle få arbeta i minoritet. Det är likväl en del som kan göras.

Ger väljarna ett klart budskap kan skattesänkningarna genomföras utan att uppvägas av skattehöjningar. Ett sänkt skattetryck ger möjlighet till en budgetpolitik med en återhållsam och omprö-

Nu får det vara nog

vande prägel. Radio och TV-monopolet kan avskaffas genom etableringsfrihet och reklam för icke licens-finansierade kanaler. Löntagarfondernas avskaffande kan förenas med en privatisering av de statliga företagen och en utförsäljning av de allmännyttiga bostadsföretagen till hyresgästerna. Bron mellan Sverige och Danmark byggs. Frågan om kärnkraften skall avvecklas i strid med de krav som 1980 års folkomröstning ställde bör ställas under en ny folkomröstning. Demokrati- och marknadsekonomimålen läggs till grund för biståndspolitik. Europapolitiken förs fram ett steg till sonderingar om en svensk medlemsansökan efter 1992.

En reformerad sjukförsäkring för samman ansvar för sjukvård och sjukersättning samtidigt som försäkringssystemet öppnas för etableringsfrihet. Ett system

med skolpeng införs för att garantera mångfald och valfrihet för elever och lärare. Sjukvårdens och barnomsorgens anställda ges den privata arbetsmarknadens fördelar samtidigt som medborgarna ges frihet att välja. En liberalkonservativ regering som vill regera kan få parlamentariskt stöd för en ny politik av detta slag förutsatt att väljarna ger det politiska alternativet ett stöd större än dagens.

Ett nyval är naturligt när en regering tappat både kontrollen och tron på sig själv. Som det största oppositionspartiet har Moderata samlingspartiet ett ansvar för att väljarna har i sin makt att ge ett politiskt alternativ sitt stöd. Mer men heller inte mindre kan oppositionen inte göra för att ta sitt ansvar. Någon gång är det väljarna som har ansvaret. Det är när det är val.